

สารบัญ

หน้า

คำนำ		ข
สารบัญตาราง		ง
สารบัญภาพ		ท
บทที่ 1 พระราชจักรีวงศ์และการสาธารณสุขไทย		1
1. ยุคฟื้นฟูวิทยาการแพทย์แผนไทย (พ.ศ. 2325 - พ.ศ. 2394)		1
2. ยุคบ้านเมืองเจริญรุ่งเรือง		2
3. ยุคบุกเบิกของการแพทย์และการสาธารณสุขแผนปัจจุบัน (พ.ศ. 2460 - พ.ศ. 2472)		3
4. ยุคกำเนิดกระทรวงสาธารณสุข		4
บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานประเทศไทย		13
1. ที่ตั้ง อาณาเขตและพรมแดน		13
2. ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของไทย		14
3. ประชากร ภาษาและศาสนา		14
4. เศรษฐกิจ		15
5. ระบบการปกครองของไทย		16
บทที่ 3 แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - พ.ศ. 2549)		21
1. แนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - พ.ศ. 2549)		21
2. ภาพลักษณ์ระบบสุขภาพไทย		21
3. วิสัยทัศน์การพัฒนาสุขภาพประชาชน		23
4. พันธกิจหลัก : การระดมพลังทั้งสังคมเพื่อสร้างสุขภาพ (All for Health)		23
5. วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - พ.ศ. 2549)		23
6. เป้าหมายของแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - พ.ศ. 2549)		23
7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสุขภาพ		25
8. โครงสร้างแผนงาน / โครงการในแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - พ.ศ. 2549)		31
9. วิวัฒนาการของแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ		32
บทที่ 4 สถานการณ์และแนวโน้มของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องับสุขภาพ		39
1. สถานการณ์และแนวโน้มด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ		40
2. สถานการณ์และแนวโน้มด้านการศึกษา		59

	3. สถานการณ์และแนวโน้มด้านประชากร ครอบครัวและการอพยพย้ายถิ่น	67
	4. คุณภาพชีวิตของคนไทย	79
	5. ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรม	82
	6. สถานการณ์และแนวโน้มด้านการเมืองและการปกครอง	83
	7. สถานการณ์และแนวโน้มด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	96
	8. สถานการณ์และแนวโน้มด้านโครงสร้างพื้นฐาน	114
	9. สถานการณ์และแนวโน้มด้านเทคโนโลยี	120
	10. พฤติกรรมสุขภาพ	121
บทที่ 5	สถานสุขภาพและปัญหาสุขภาพของคนไทย	167
	1. ดัชนีชี้วัดสภาวะสุขภาพทางกายในภาพรวม	167
	2. ดัชนีชี้วัดสภาวะสุขภาพจิต	174
	3. การเปลี่ยนผ่านทางระบาดวิทยา	175
บทที่ 6	ระบบบริการสุขภาพไทย	239
	1. ทรัพยากรสุขภาพ	240
	2. การบริหารจัดการระบบสาธารณสุข	304
	3. โครงสร้างองค์กรในการดำเนินงานด้านสาธารณสุข	311
	4. บริการสุขภาพ	315
	5. การคลังสาธารณสุขไทย	319
	6. ปัญหาระบบสุขภาพไทย	332
บทที่ 7	ระบบบริหารงานของกระทรวงสาธารณสุข	351
	1. กว่าจะมาเป็นกระทรวงสาธารณสุข	351
	2. กระทรวงสาธารณสุข : ปัจจุบันและแนวโน้มอนาคต	355
	3. แผนงาน / โครงการของกระทรวงสาธารณสุข	362
	4. กำลังคนของกระทรวงสาธารณสุข	362
	5. งบประมาณของกระทรวงสาธารณสุข	369
	6. สรุปรูปการปรับตัวของกระทรวงสาธารณสุขใน พ.ศ. 2540 - พ.ศ. 2547	383
บทที่ 8	โครงการและกิจกรรมสำคัญทางด้านสุขภาพที่ดำเนินการในประเทศไทย	385
	1. การสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	385
	2. การสร้างเสริมสุขภาพ	385
	3. การป้องกันและควบคุมโรค	389
	4. การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	392
	5. การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการ	392
	6. การพัฒนาระบบสุขภาพภาคประชาชน	392
	7. การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ	393
	8. การพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพ	395

	9. การวิจัยด้านสุขภาพ	396
	10. การพัฒนาสาธารณสุขระหว่างประเทศ	396
บทที่ 9	สุขภาพกับพลวัตทางเศรษฐกิจ	401
	1. สุขภาพและระบบบริการสุขภาพในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ(พ.ศ. 2521- พ.ศ.2530)	401
	2. ระบบสุขภาพในช่วงเศรษฐกิจขยายตัว (พ.ศ. 2531 - พ.ศ. 2539)	403
	3. วิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ.2540 และผลกระทบต่อสุขภาพ	405
	4. ยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพในการตอบสนองต่อวิกฤตเศรษฐกิจ	409
	5. สุขภาพในช่วงเศรษฐกิจฟื้นตัว (ตั้งแต่ พ.ศ. 2545)	412
บทที่ 10	ระบบสุขภาพกับการค้าระหว่างประเทศ	415
	1. องค์การการค้าโลก (World Trade Organization-WTO)	416
	2. ข้อตกลงพหุภาคีด้านการค้าผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ	420
	3. การเปิดเสรีทางการค้าบริการ - GATS	421
	4. ข้อตกลงทรัพย์สินทางปัญญา (TRIPS)	423
	5. บทสรุป	425
บทที่ 11	การปฏิรูประบบสุขภาพและการกระจายอำนาจด้านสุขภาพ	429
	1. ความเคลื่อนไหวในการปฏิรูประบบสุขภาพ	429
	2. การปฏิรูปโรงพยาบาลในภาครัฐ	432
	3. การกระจายอำนาจและการถ่ายโอนอำนาจในภาคสาธารณสุข	434
	4. การดำเนินการในการกระจายอำนาจ	438
	5. ความคืบหน้าในการดำเนินการ	440
บทที่ 12	ประชาสังคมกับการพัฒนาสุขภาพ	441
	1. ความหมายและที่มา	441
	2. องค์กรประชาสังคมในประเทศไทย	443
	3. ประชาสังคมกับการพัฒนาสุขภาพในประเทศไทย	444
	4. แนวโน้มอนาคต	447
บทที่ 13	การพัฒนาสาธารณสุขระหว่างประเทศ	449
	1. ขอบเขต หน้าที่ องค์กร และกลไกของการสาธารณสุขระหว่างประเทศ	449
	2. องค์กร/กลไกด้านการสาธารณสุขระหว่างประเทศ	450
	3. ความสำเร็จของไทยในเวทีสาธารณสุขระหว่างประเทศ (พ.ศ. 2543 - 2547)	453
	4. การวิเคราะห์สถานการณ์ของการสาธารณสุขระหว่างประเทศในประเทศไทย	455
	5. แนวทางการพัฒนาการสาธารณสุขระหว่างประเทศในอนาคต	456
เอกสารอ้างอิง		461

การสาธารณสุขไทย พ.ศ. 2544 - 2547

บรรณาธิการ

นายแพทย์สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายแพทย์สุวัช เชียงศิริวัฒนา
นางสาวปานบตี เอกะจัมปะกะ
นายสุทธิสารณ์ วัฒนมะโน
นางรุจิรา ทวีรัตน์

BSTI DEPT. OF SCIENCE SERVICE
สำนักหอสมุดฯ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

1110016107

เลขหมู่ 362.1
8641
2548
เลขทะเบียน 19096
วันที่ 0 6/ส. 8. 2555

114007

ISBN: 974-465-888-6

Website http://www.moph.go.th/ops/health__48

จัดทำโดย สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข

จำนวนพิมพ์ 1,000 เล่ม

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์

สนับสนุนโดย กระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

(แผนงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ)